

KIADÓHIVATAL:
Szikes Antalkönyvnyo-
dája, hova az előfizet-
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
éredklő közlemények
küldendők.

Nyilttérben egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
r on vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. —
Félévre . . . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSÉG.

Belczey-ut, 15. szám
hova a lap szerkesztési ré-
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

A posta csomagok szállítása

Konstantinápolyba és Salonikiba.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr múlt hó 23-án 66.417/V. sz. a. kelt leiratával értesítette e kamarát, hogy folyó évi október hó 1-én a Törökországgal való áru-forgalom számára egy új és igen kedvező alkalom nyílt meg Ugyanis a budapesti „Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság” közreműködésével egyelőre Konstantinápolyba és Salonikiba közvetlen és rendszeres gyorsáru csomagszolgáltatást rendezett be, melynek rendeltetése az átlag 10 napig tartó és bizonytalan trieszti tengeri szállítással szemben kisebb árucsomagokat a leggyorsabb és legbiztosabb úton, t. i. Zimonyon át szerb, bulgár és keleti vasutak naponként közlekedő convenczió vonatjával, mint, mint egy négy nap alatt Konstantinápolyba, Salonikiba és viszont onnan a magyar szent korona területére szállítani és ezzel a keleti áruforgalomnak új lendületet adni. Szállításra elfogadtatnak mindkét irányban árucsomagok, egyenkint 20 klg. súlyig értéknyilváníttatás nélkül, vagy értéknyilváníttatással 500 forintig. E csomagokat a magyar szent korona területén Zimonyig, illetve megfordított irányban Zimonytól a m. kir. posta rendes postai csomagokként, Zimony és Konstantinápoly, illetve Saloniki között pedig a fennevezett részvénytársaság a balkán vasutak convencziós vonatjával vasúti gyorsárúként szállítja.

E szállítástól ki van zárva mindazon tárgy, melyet vagy a posta, vagy a vasút nem szállíthat. (I. e. részben a postai tarifákat és a keleti vasúti kötelező üzletszabályzatát) továbbá levél és mindenféle írásbeli közlemény — factura kivételével — készpénz, értékpapír, ékszer és drágaságok, élőállatok, gyorsan romló és nagyon törékeny tárgyak, továbbá zsiradék, hacsak erős hártypapírokba burkolttan, hódoggal bélelt fatartályban elhelyezve nincsenek és végül 3 klgig terjedő olyan csomagok, melyeket a feladó

kifejezetten nemzetközi postai csomagoknak minősít, minthogy ezen csomagokat vagy Várnán vagy Triesten át kell szállítani, mi természetesen sokkal tovább tart. A mi a Zimonyon át való szállítás díját illeti, ez az út előnyeihez képest már most is eléggé kedvező és a fentiszteit miniszter úrnak gondja lesz arra, hogy e díjak a forgalom emelkedésével még megfelelően leszállítsanak. Jelenleg e szállítási díjak úgy alakulnak, hogy a magyar területen való szállításért Zimonyig, illetve Zimonytól a rendes postai díjak járnak és Zimony és Konstantinápoly, illetve Saloniki közötti szállításért pedig 2 1/2 klg. ként 80 kr. súlydíj, a mennyiben értéknyilváníttatott, ezen érték minden 50 frtja után 10 kr. biztosítási díj. E szerint egy Budapestről, vagy az ország bármely egyéb helyéről Konstantinápolyba, vagy Salonikiba szóló 2 1/2 klgmos értéknyilváníttatás nélküli csomag díja 30. és 80 kr., tehát összesen 1 frt 10 kr. Ezen szállítási díjakat mindig a feladás alkalmával kell befizetni Konstantinápolyban és Salonikiban e csomagokat a címzettnek megfelelő értesítése rendszerint a török vambivatalban kell átvénnie. De kívánhatja a társaság ügynökségetől az elvámolás közvetítését és a házhoz kézbesítését, a miért csekély mellékdíjak járnak. Ezen csomagokat a postai szabályok szerint csomagolva, lezárva és czimezve, nemkülönben rendes postai szállítólevéllel és szállítólevelenként 2 drb. árubevallással (vámnyilatkozattal) felszerelve bármely kir. postahivataltól lehet elszállítás végett feladni. A csomagra és a szállítólevélre a cím fölé mindazonáltal szembeütközően oda kell jegyezni „Messageria via Zimony.” A feladó vévényre a felvevő postahivatal rájegyzí „Zimonytól vasúti gyorsárúként” a mivel főleg az jeleztetik, hogy a keleten való szállításért nem a m. kir. posta, hanem a vasúti gyorsárúként való szállítást teljesítő társaság szavatol a feladónak. A társaság ezen szavatolása egyébként lényegben hasonló a postához és kiterjed az

elveszés, sérülés és megcsonkításra még pedig vis major eseten is. Mindezen esetekben a társaság a küldeményben történt tényleges kárt téríti meg, még pedig értéknyilváníttatás esetén a nyilváníttott érték erejéig, értéknyilváníttatás nélküli csomagoknál a hiányzó súly minden 2 1/2 klgja után 5 frt erejéig. Késedelmekért és egyéb közvetet károkért épügy, miként a posta, a társaság sem szavatol. Legközelebb az utárvételi eljárás is be fog vonatni ezen csomag szállítási szolgálathoz, később Törökország más jelentékenyebb városaira is ki fog terjesztetni a szállítás és egyébként is gond lesz arra, hogy ezen szolgáltatást az üzleti élet igényeihez alkalmazkodva rendeltetésének mindenképen megfeleljen. Miután ezen szállítási mód az eddigiekkal szemben rendkívül előnyös az üzletvilágra nézve és az teljesen alkalmas arra, hogy a kisebb csomagforgalom, mely a nagyobb áruforgalomnak rendszeren megelőzője szokott lenni jelentékeny mérveket öltönn, e kamara melegen ajánlja azt mindazok figyelmébe, a kik a kelettel összeköttetésben vannak, vagy azzal közelebbi üzleti érintkezésbe kívánnak lépni.

Kelt Aradon, 1891. nov. 22-én.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara:

GRÜNWALD JÁNOS,
elnök.

Felültegetett ujság. A „Magyar Hirlap” f. hó 2-án megjelent számában — egy jókora hizott kacsa látott napvilágot, mely bennünket is közelebből érdekel — lévén ez a kacsa „szarvasi” születésű. Azt írja ugyanis a nevezett ujság, hogy Haviár Dániel országgyűlési képviselő jelöltsége megingott — megválasztása nem bizonyos többé, s hogy a szarvasi kormánypart egyrésze gróf Csáky Albin cultus minisztert lépteti fel képviselő jelöltül. — Először nem igaz, hogy Haviár Dániel jelöltsége megingott, mert Haviár Dániel ez idő szerint országgyűlési képviselője Szarvas városának — s nem képviselő jelöltje, tudunkkal jelöléséről szó sem volt még — másodsor nem igaz, hogy a kormánypart egyrésze gróf Csáky Albin képviselő jelöltül lépteti fel, mert a kormány

TÁRCEZA.

IRÉN.

— A „Szarvasi Lapok” eredeti tárcaja. —

Irta: Jurátus.

II.

A sebesen száguldó vonat vitte őket a nagyvilág örökös zajából, a csendes sírdomb felé. Eleintén nagyon keveset beszéltek a coupéban, aztán mind jobban bele melegedett Jenő, úgy érezte, hogy az a ragyogó szempár folyton bátorítja, folyton ösztökéli arra, hogy beszéljen valamit, beszéljen magáról, a csendes házról a melynek két öreg lakója közül egyik már elköltözött s a másik vele maradt, vele egyedül, de ki tudja az is meddig.

— Ugy-e szerette maga is édes anyámat? szakította meg a csendet Irén. Hisz ki ne szerette volna, Istenem milyen régen volt már, hogy karjai között pihentem, hogy esőkjaimmal borítottam áldott kezét s hogy marasztaltam, maradjon nálam, éljen mellettem gondtalanul s gyönyörködjek az én sikereimben. Egész nap semmi dolga sem lesz, én minden kívánságát ellesem, teljesítem csak maradjon velem, ne hagyjon egyedül abban a világban, a hol én már mindent meguntam, a tapsokat a melyek énekemet követték, a virágokat, a melyek lábaim elé hulltak, az üres, czifra bókokat, oh ezeket legjobban, mert ezekkel napestig gyötörtek, kinoztak. — De ő nem maradt velem, nem érzé magát jól, ez a zaj,

ez a kamas élet neki nyugtalanságot szerez szokta mondani, elmegyek én édes gyermekem oda, a hol nyugodtam, csend van, a hol az ember sokat elfelejt, abból a mi bánatot szerzett neki, s én nem marasztaltam. Sokszor, sokszor elővett a fájdalom, tépte szívemet, hogy miért meg az édes anyám tölem messzire, miért élek én itt egyedül, apátlan anyátlan árva módjára. Oh mert ne hiányozna, hogy az a czifra világ mindent pótol, az a betölthetetlen úr, a melyet szeretteink távozása maga után hagy, ott sötétlik a sok fényesség között, oh annak a nagyon fényes csillogó világnak, de sok árnyéka van...

Aztán hátradőlt a puha kerevetre, szemeiből újra előtörték a könnyek, Jenő igyekezett megvigasztalni...

Ne sirjon, hiszen eleget sirt már, nem sokára otthon lesünk, ott megpihenhet egy kicsit, ott elsihatja könnyeit újból — s azután visszatér majd régi világába, annak a világnak minden darabja alkalmas büfölejítő.

Irént bántotta ez sceptikus mondás, fel is tette magában, hogy nem szól többet. Jenő is észrevette, hogy megbántotta és igyekezett másra terelni a beszélgetést.

— Édes atyja régen meghalt már? Róla édes anyja sem beszélt soha, ! Nem felel! Haragszik? hiszen én nem akartam bántani. De lássa én nem tanultam soha ezt a czifra beszédet, engem nem tanított meg senki, magalegalább édes anyját ismerte, én sem apámat, sem anyámat nem ismertem soha. A szülői gyöngélgondoskodásból, a szülői szeretetből soha sem, volt részem; bátyám háza csendes egyhangúságában élttem én

le gyermek éveimet — pajtásaim soha sem voltak, barátom sem volt, az erdő, a csendes, vég nélküli erdő volt mindenem a sudár tölgyek, a melyek árnyékában anyiszor hajtám átomra fejemet, a nyárfák s a többi mind, azok voltak barátaim, ismerőseim. Ne haragudjék reám, ha ezektől mitse tanultam, ha ezek nem tanítottak arra, a mi a nagy világban szükséges, nem is hittem hogy valamikor szükségem legyen rá. No ugy-e nem haragszik? Nem felel? Adja ide kezét — akkor elhíszem. . . S a mikor ott volt kezében Irén piczi formás keze, úgy érezte, hogy jó volna azt a piczi kezét megtartani örökre. Soha sem érezte még vérének oly hatalmas lüktetését, mely megreszkettette egész valóját, zavarán boesájtotta el Irén kezét — s hogy elrejtse zavarát a tova tűnő vidék szemléletébe merült.

Aztán már sehogysem ment köztük a beszéd, Jenő alig beszélt valamit Irén sem.

Saját gondolat világuk foglalta el őket és ebben a világban volt valami vonzó, ép e percekben, az egyiknek lopva ejtett pillantása mindég találkozott a másikéval s nem nézhetett az egyik annálkül a másikra, hogy szemek ne találkoztak volna. Lassanként megszokták egymás nézését, s a mikor a vonat a kis állomásra ért, hol nekik is le kellett szállani, tudta, érezte mind a kettő, hogy azokban a néma percekben sokkal többet beszéltek az egyik mint, a mennyit szóval mondhattak volna egymásnak.

(Folyt. köv.)

párt a képviselőjelölt személyére vonatkozólag még eddig semmiféle megállapodásra nem jutott. Minde mellett a nagyobb ovatosságot igényel az ilyen természetű hír s inkább valódiságáról szerzett volna előbb bizonyosságot a „Magyar Hírlap” azután is rá ért volna ellenzéki lap léte, rosszul alkalmazott gunyjával ellenzéki képviselőt, illetni

Ujdonságok.

Meghívó. A szarvasi államilag segélyezett, társ. el. és polg. leányiskola tanstestülete a leányiskola tanszerinek gyarapítására 1891. decz. hó 12, szombaton a főgymnasium dísztermében hangversenyt rendez. Műsor: 1. Huber Dalár-induló. Éneklő a főgymn. ifjúsági dalkar. 2. „A mama” Dialog. Iria Murai Károly, Személyek: A mama Szendy Lujza k. a. Péter Pollák Béla úr. 3. Horn A. Koronázási induló Meyerbeer „Próféta” cz. dalművéből. Két zongorán 8 kézzel játszó: Kovács Szeréna. Darabos Jolánka, Benka Mariska k. a.-ok és Sztraka Ernő főgymn. tanuló. 4. „Őszel” Daljáték. Költemény Váradi Antaltól, zenéjét szerző Poldinz Ede. Zongorakíséret mellett éneklő a leányiskolai és főgymn. növendékekből alakult gyermekkar. Csaiogány: Wolfman Berta. Őszi-rózsák: Kieska Gusztáv, Körte Józsa Jolán, Alma Albusz Frigyes Szőlő Benka Ilonka, Dió Sárosi Gizella. Ősz Ortmann Albert. Őszi szél Muzsaj Sándor, Práznoszky Géza. Feeskék Ponyiczky Gizella, Kovács Lenke, Sróttur Leontin, Krausz Fáni, Engel Malvin. 5. Beethoven. Trio. Hege-dün, gondolkán és zongorán előadja: Krámer Gusztáv, Salacz Aladár és Sztraka Ernő, főgymn. tanulók. 6. Mignon románca Thomas dalműből, zongorakíséret mellett éneklő Bakay Gézáné úrhölgy. 7. Le pér de la victoire Louis Gannet-től, előadja a főgymn. ifjúság vonós-zenekara. 8. Ernani-bordal Verdittől, éneklő a főgymn. ifj. dalkar. Belépti-díjak: Földszinti ülőhely 50 kr. Karzat 20 kr. Kezete este 8 órákor.

— **A ovoda egyesület** választmánya elhatározta, hogy jövő évi január hó 9-én, tehát a farsang kezdetén, pénztára javára tombolával egyb. kötött batyubált rendez. Az előzetes rendezéssel Krecsmarik Juliska k. a. bizott meg.

Roncsoló toroklób ragályos betegség elterjedésének meggátolása végett a községi előjáróság intézkedése folytán minden háznál, hol a kór fellépet piros zászlócska tűzetik ki s az ilyen házakba idegeneknek a belépés szigorúan tiltatik. Zászlócskák vannak kitűzve jelenleg a következő házaknál: 1260, 1267, 1268, 1800, 1715, 1476, 1633, 91, 1472, 1029, 1062 165 $\frac{1}{2}$ és 1670.

— **Mire való a pénz?** Ez is ott történt, a hol a 240 frtnak tarozás közepette támadt hullt helye. Borozató társaságban szomszédjához a helybeli pénzügyőri szakasz egyik tagjához fordul, egy atyafi s kivén zsebéből egy lyukas tíz krajczárast azt kérdi tőle: Jó pénz ez kérem? Hát mi közöm nekem ahhoz felelt a fiának Hát kérem aláson maga a pénz-ügy-úr! ezt meg az atyafi felelte.

Halálozások. Simon Gábor földhitelezési hivatalnok, városunkban is ismert fiatal ember tegnap Budapesten hirtelen elhalt. T u z s a n György városi fogyasztási ellenőr f. hó 5-én reggel 8 órákor elhalálozott.

Halálozás. Bracsok István ev. néptanítót súlyos csapás érte, 5 éves kis fia Béla mult hó 30-án a roncsoló toroklób áldozata lett.

Sajnos eset történt f. hó 4-én a városháza tanácstermében. Egy magáról megfélekedett intelligens **fatalembert** (P. J.) állított be Gaál törvénybíróhoz lármázva, handabandázva, s midőn a törvénybíró kiméletesen figyelmeztette, hogy ily állapotban nem szokás hivatalos helyiségbe lépni „Nekem egy buta paraszt nem parancsol” durva kifejezéssel illette a törvénybírot. E sajnós esetnek az említett fiatal emberre nézve, súlyos következménye lehet.

A kondorosi ev. iskolának, a közokt. ministerium rendeletére Gönczy féle fali olvasótblákat és „föld öt része” térképét küldte az egyetemi nyomda igazgatóságára.

— **Az új lakások.** Kondoros új falurészében sürin fordul elő haláleset mostan, mikor különben is sok a nyavalya. Egy új házban lakó házaspárnak 3 szép gyermeke halt el gyorsan egymásután a 4-ik beteggel más lakásba költöztek a szegény szülők.

— **A jöltevők.** A gróf Károlyi-féle kondorosi birtokot megvásárolt konsorcium ismét jótékonytárgyat gyakorolt a kondorosi ev. egyházzal szemben, a mennyiben az iskolához jutányosan vásárolt 9 drb kettős ablak díját, mintegy 80 frtot elengedte az egyháznak. Méltó e cselekedet a hívek köszönetére.

— **Templom szentelési emlékünnepe** tart ma 103-ikszor a helybeli ev. egyház.

Kossuth hű kísérője volt Sebjan András 24 évig, ki csak a 70-es években tért vissza szülőföldére Szarvasra, most már az örök hazába tért. Épen nevenapján halt el Kondoroson 65 éves korában.

— **Kazantulajdonosok** figyelmébe. A kereskedelmi m. kir. minister 55945 számú rendelete a napokban érkezett le városunkhoz, melynek értelmében szigorúan tiltatik a gőzgép kezelők vagy kazánfűtőknek hivatásuk teljesítése alatt szeszes italt élvezni. Nevezettek a minister által az államépítészeti hivatalok felügyelete alá helyezettnek, melyek szolgálataikat figyelemmel kísérik, s ha valamelyik alkalmazottat többbizben ittállapotban találják szolgálata idején, közbiztonsági szempontból még a képesítési bizonyítványt is elfogják tőlé vonni.

Kondoros község képviselő testülete f. hó 17-én d. e. 9 órákor közgyűlést fog tartani a következő tárgysorozattal: 1. A kondor si evang. egyházi gondnokság által benyújtott, az evang. tanítói állás javadalmazásához egyszersmindkorra kért segély tárgyában végleges határozat hozatala. 2. Építkezési szabályozási alap létesítésére vonatkozó határozathozatal. 3. A községbe települtekről jelentés tétel. 4. Az 1892. évre megállapítandó fogyasztási adókra vonatkozó előjárásági előterjesztés tárgyában határozat hozatal.

— **Községi határozat.** A megyei tűzrendészeti szabályrendelet módosítására hozott megyei határozat a város-házán közszemlére van kitéve.

Tilalom. A mezőtúri rendőrkapitányság részéről városunkban közhírré tétetett, hogy a csergettyű laponos keresztül való járás büntetés terhe alatt megtiltatik.

A roncsoló toroklób és himlő egyre szedi áldozatait városunkban, mely körülményből kifolyólag a községi előjáróság felhívta a lakosokat, hogy gyermekeiknél mutakozó torokfájás vagy himlő tüneteit az orvosoknak azonnal bejelentsek, s olyan házakban, hol ilyenmü betegségi esetek fordulnak elő idegent be ne bocsássanak, mert ellenkező esetben 5—50 frtig fognak megbírságotlítani.

Ney Dávid f. hó 16-ára tervezett hangversenye január hó elejére halasztatott.

Talált zsebhóra. A piac téren Zuba Pál földműves egy zsebhórt talált. Igazolt tulajdonosa a városházán jelentkezhett.

Jótékonyág. Nagyságos Tomcsányi Károly ur a helybeli szegények jóságos anyyala 30 frtot küldött hozzám a zsidó szegények javára, melyért ez uton mondok hálás köszönetet. Reichhardt Márk, rabbi.

Tengerre. A cs. és kir. pólai katona kikötőparancsnokság közhírré tette, hogy a cs. és kir. hajólegénység iskolában jelenleg 180 hely van üresedésben. Ezen iskolában 15—17 éves ifjakat, képeznek ki haditengerészeti magasabb altisztekké. — A fölvetelhez nem szükséges semminemü iskolai képzettség, csupán jó erkölcsi magaviselet és testi alkalmasság.

A vármegye, december havi rendkívüli közgyűlést 9-én, és miután a tárgysorozat száma nagy, következő napokon is fog tartani.

A szarvas-mezőhégyesi vasút engedélyezésének kieszközlése előtt még sok akadály áll fenn, a miért is a vállalkozó Soenderop cég újabb hat heti halasztást kér a vármegye közönségétől a kancció leüteltére, — A munkálat most már semmi szín alatt nem kezdhető meg tavaszánál korábban.

Képviselői közgyűlés volt tegnap a következő tárgysorozattal: 1. Békésvármegye közigazgatási bizottságának 1136 kb. számú határozata a Viskovics-féle sikkasztások helyre pótlása tárgyában. 2. Községi rendőrség körvénye fizetés felemelése iránt. 3. Az 1890-ik évről szóló községi zárszámadások jóváhagyásáról szóló megyei határozatok. 4. Pénztári vizsgálat november haváról. 5. Orvos rendőri jelentés október haváról. 6. A magyar történelmi társulat felhívása segélyezés iránt. 7. Előjárói jelentések.

(x) **Zilahy Ágnes** „Valódi Magyar Szakácskönyve” melyről eddigelé a Nemzet és a Magyar Hírlap tárczát, a Budapesti Hírlap másfél hasábos meglehangú közleményt, s csaknem az összes vidéki magyar lapok föltétlenül dícsérő közleményeket hoztak, megrendelhető a Magyar Nők Lapja kiadóhivatalában Budapest, kishidutca 9. sz. alatt. A 360 oldalra terjedő vaskos kötet ára 1 frt 20 kr. — Megjegyzendő, hogy mindazok, kik a Magyar Nők Lapjára egy félre 3 frttal előfizetnek, Zilahy Ágnes könyvét ingyen kapják meg.

— **A korcsolyázás a középiskolában.** A vallás és közoktatásügyi minister a következő rendeletet intézte valamennyi tankerületi kir. főigazgatósághoz: Egyik legfőbb törekvésem, hogy a középiskolák igazgatói és tanári testületei, a menyiben rajtok áll, figyelemmel részesítsék az ifjúság testi nevelését, alkalmat adva a tanulóknak arra, — hogy az iskolai munkássággal kapcsolatba hozható gyakorlatokban pl. tornajátékokban és kirándulásokban találhassanak nemes irányu és egyuttal egészséges üdölést. E gyakorlatokon kívül, melyeket az iskola közvetlenül saját eszközeivel honosíthat meg, vannak a testi nevelés helyes irányításának tényezői is, — melyek bár szorosan véve az iskola körén kívül esnek és főleg a család feladatát képezik, mégis oly természetűek, hogy csak az iskola buzdító és közvetítő támogatásával érvényesülhetnek kellőképen, E tényezők közt fontosnak tartom a korcsolyázást is, mely nem csak kellemes szórakoztatást nyújt, hanem a testi szerzetet is tabasztalás szerint nagy mértékben és több oldaluan edzi és erősíti. Kívánóm és szükségesnek tar-

tom, hogy középiskolai ifjúságunk a korcsolyázást eddignél nagyobb mértékben gyakorolja s e végből felhívom a kir. főigazgatóságot, utasítsa tankerületében a rendelkezésem és vezetésem alatt álló középiskolák tanári testületeit, hogy az ifjúságra ez irányban buzdítólag és felvilágosítólag hassanak, az igazgatókat pedig, — hogy az érdekelt körök és testületek (pl. helyi egyletek) hozzájárulást kizyerve, vagy esetleg a város katóságokkal érintkezve és támogatásukat kikérve, iparkodjanak a tanulóknak korcsolyázásra hely, tanítás és felügyelet tekintetében megadni az alkalmat. Kelt stb. Gr. Csáky s. k.

C S A R N O K.

A k o s z t a d ó n é.

Irt: Zilahy Ágnes.

Egy januári délutánon apró, szitáló eső hullt, hullt szakadatlanul. Varrógép mellett barna szemű, piros ajku, magas termetű s elegáns kinézésű nő ült; mélyen elgondolkozva tekintett ki az ablak alatti sárga, hullámokkal hömpölygő folyóra. A gép állt a kéz pihent, a nő szomorú arczán egymást váltották fel a különböző kifejezések.

A zugó folyóról eszébe jutott, milyen utja volt egyszer gyermekkorában az édes anyjával; egy óriássá nőtt kis folyó hidján mint vágatott át a négy ló által vont kocsit és visszaemlékezett, oh! hogyan szakadt le a jármű alatt a hid éppen a szilárd földre érés előtt. Ötet az erős zökénés kidobta messze a puha fővényre édes anyját pedig bele a mély folyóba. A pusztá kis oláh faluban nem volt egy lélek sem közel, akimegmenhette volna. Eszébe jutott a balsórnak ezután következő hosszú sorozata; ragyogó szépsége daczára (mely már hervadóban, melyről akkor ő maga tudott legkevesebbet) szerencsétlenül kiűtött házassága, ami csak azért történt hamar és válogatás nélkül, mert egy egészen árva leány, ha vagyona van is, örökre csak hányódik. Azután elshuhantak emlékezetében a korbely, kártyás férj mellett eltöltött gyermekes, tapasztalatlan évek, a vendégek számára örökre nyitl háztartás, a sok magasztalás a pompás konyhért, a kellemes hangulatáért a nyájasságtól olvadozó pohárköszöntők a sikerült mulatságra. És most mennyire érezte elhagyatottságát, kis fiával együtt a titkon érzett szükség körme között vergődve.

Az ajtón kopogtak. A nő megrázkódott és gondolataiból felébredve, bebocsátá a jövevényt. Egy inas gyerek volt az jó csomag varrni való keztyűt hozott és egy pár tuczat elrontott készlet is, igazítani valót, a mester a gyáros üzenetével.

— Asszonyom, mondá, azt üzente Fekete János úr, hogy máskor jobban varja meg a keztyűket, mert ha még egyszer úgy lesznek megcsinálva több munkát nem fog adnisoá. Inkább elküldi a késztyűket Sziléziába, ott úgy is olcsóban és jobban megcsinálják azok a rászorult szegény népek; azt is üzente e gazdám, hogy ő nem ad ilyen rosszul elkészített pár keztyű vásáráért 10 krajczárt, mert Sziléziában megvarjak neki jól párját 6 krajczárért.

— De fiú, mit tegyek most ezekkel a kész keztyűkkel? Én nem látam semmi hibát bennök; az istent, mit csináljak velök, mit üzint az ur?

— Hát az, hogy tessék miadegyikről lefejtetni a szegőlőrt a gombjukaknál és csinálja meg valamennyin a lyukakat, mert ez a gomblyuk nem arra való, hogy még pénz is adjon értettök.

— Oh istenem, hisz ez fél munkája a keztyűnek, mert azt nem lehet géppel készíteni. Vajjon mikor lesznek készen vele?

— Én kérem nem tehetek róla, az ur így parancsolta és tetszik tudni, az ur milyen szigorú.

— Tudom, tudom.

— Mit mondjak, mikor lesz megigazitva, mert az üzente a mester, hogy e munka sietős.

— Mondja meg fiacskám, hogy meg lesz holnap estére.

Ezzel eltávozott a keztyűsinas, hagyván maga után mélyéges kétségbesést.

— Mert te, oh ifju nő, vagy ifju gavallér, ki e keztyűknek párját fizeted egy osztrák forinttal és pár hatossal, te, aki birálgatva veszed meg a keztyűt és könnyelmü gondtalansággal viseled, honnét tudnád azt, hány könycesse hullt arra a szines horgolt selyemcifrázatra, hány fenyegetéstől zugott a szegény varróné feje ha ferdén találta varni az ujjak közötti kis betéteket, vagy nagy sietségében gyöngén erősítte meg a gomblyukakat, Honnét tudnád te azt, hogy 6 krajczártól 10 krajczárig fizetik párjának varrását beleszámítva a hozzá szükséges hajszálvékony selyem fonalat is.

... Hiszen így is, ha igyekszik egy jóraváló varrónő, reggel hat órától, este tíz óráig ledetséges tíz

párt megvarrni; nem elég ez egy más munkára képtelen ur-asszonyiságnak? No, az igaz, hogy a szem nem bírja ki sok évig, de a meddig bírja (ugy négy-öt évig) mégis csak jó keres az. Igy beszélt Fekete János ur. a gyáros ki 40 szerencsétlen páriának adott ke nyeret (?).

Gyakran, mikor a lőmegbe összegyűjtött munkát a kiszabott keztükét ládászámra küldte el Sziléziabavarr ni, ilyenkor munkáért esdekni elmentek, hozzá a varrónók, Fekete János nadrága zsebébe dugott kézzel, cifra aranyárga' ezüstbajtos pongyola sapkával a fejen sétált fűtyörészve le és fel boltjában s csak amugy félvárol odaszólt a munkásnők felé:

— Nincs munka, most menjenek sétálni, három négy napig nem is lesz munka jól fog esni kegyeteknek egy kis sétálás! És ezzel hatatfordított, jelezve, hogy a kihallgatásnak vége; — a 3 helyett 5 napi munka nem kapás terhe alatt, — ki mert volna tehát tovább is te csegni?

Margitot is ide, e műhelybe vetette végzete, dolgozott is reggeltől késő éjjelig és ki tudja meddig dolgozott volna, ha a szemvilág el nem homályosodik. De egy híres szemorvos azt mondta, pihenés kell a szemnek, mert különben egy pár év alatt nem fog látni semmit.

Hová forduljak, miből éljen, mit dolgozzon, miképen nevelje kis fiát? mindig csak e lesújtó gondolatok gyötörték a gép sebes hajtása közben.

Megint kopogtak az ajtón és belépett egy tisztos koru és jó kinézésű uri ember. Margit örvendezve állt fel s kezét nyújtva elébe lépett.

— Elég jó de csak kicsiben, barátom. A helybeli Híradó szerkesztője azt üzenete, hogy ha kegyed minden héten ír egy helyi érdekű, de érdekes tárczát, azonnal közli, darabját 2 frtjával fizetve.

— Ah! hiszen ez valódi szerencsés hír!

— Igen, kezdetnek elég jó ez is; ne csüggedjen majd fog még jobban is menni. A mult alkalommal megjelent cikkekcskéje valódi viharos tetszést aratott minden felé. Az Orosz féle czukrárdában két napig egyébről, nem beszéltek, sőt a kaszinóban is tetszésre talált. Persze mindenki azt hitte, hogy férfi írja, de azt kegyed nem bánja, ugy-e?

— Dehogyan bánom, csak irhassak többet, kivált ha még díjaznak is, hiszen az az egész diadal! Köszönöm a jószágát ügyvéd ur. sajnálom, hogy sohasem fogom viszonzozhatni.

— Nem is kell; nem sokat ér biz ez a szívesség. De a fivére emlékeért aki igaz joakaróm volt, szeretnék sokkal többet is tenni.

— Köszönöm, ennyi is igen jól esik nekem.

— De kedves Margit, magának írni kéne a központi lapokba. hátha némi sikert aratna; ott mégis csak jobban díjaznak. Nem képzeli, milyen jól esnek nekem ha kegyed nem varrógéppel keresné meg kenyerét!

— Ugyan ügyvéd ur mit is gondol, hiszen az lehetetlen, hogy én magyar irodalmi munkával keresett pénzből tarthassam fenn magam és kis fiamat,

— Hiszen olyat alig lehet remélni, én jól tudom; de magának, Margit, van valami kis tehetsége a tarcza íráshoz, az látszik már ezekből a helyi lapok számára megirt apró dolgozatokból is. Próbálja meg s írjon valami jó, alátámasztó érdekű cikket s küldje fel a fővárosba valamelyik elsőrendű újsághoz.

— De melyikhez, mondja?

— Hiszen van ott hírlapszerkesztő, aki rég meghalt testvérét jól ismert és nem hiszem, a míg él, feledni tudná az ő lángelkét, roppant tehetségét. Gondolkozzék rajta, ki van ott olyan mostan rég szereplő, tekintélyes egyén, aki legalább félig meddig barátja volt fivérének.

— Valóban van olyan egyén, akiről tudom, hogy ismerte és szerette testvéremet; de az rég, nagyon rég volt s az a derék ur én rólam semmit sem tud.

— Ne törődjék azzal; aki gyámoltalan és tisztességgel fordul egy előkelő férfihez, sokkal többet is meg lehet engedni, mint ez a kísérlet. Csak rajta Margit, írjon azonnal ki tudja hátha lesz valami sikere. Most én megyek, isten legyen vele. Ha majd újra bejövök falumból, jó esne nekem, ha valami boldogulását láthatnám.

— Áldja meg az ég, ügyvéd ur; majd tudatom önnel ha lesz majd mit.

Az ajtó bezárulta után Margit rögtön irt fivére régi ismerősének,

A toll rohant végig a fehér papírlapon s írás közben lázas reszketés fogta el: képzelete merész ábrándokba ragadta. Midőn befejezte a levelet, e gy mély sóhajjal a czimet reá írta. De ime szóról-szóra a level:

Mélyen tisztelt uram!

Ugy körülbelül 24 évvel ezelőtt két magyar ruhában (akkor még magyar ruha divatozott) pitykés dolmányban, lángoló ifjúsággal s vas akarattal keresé fel

ön fivéremet, az akkor neves író, a kínél nővérem éppen jelen volt (ő beszélte ezt el nekem.)

E tájt lépet ön a magyar irodalom munkásai közé zseniálitása kitartó akarata hirt, nevet szerzének — s az én fivérem barátságát önnék. Tehát legyen ez röpké magyarázata az önhöz lobbanó levelemnek.

E perczben beállitok önhöz fekete ruhában, Rembraud kalappal merész arcczal, vidám mosolylyal s a fivéremhez hasonló nagy barna szemmel föllegyverkezve Igy néznék ki ha személyesen tehetném tisztelőmet. Még elég ifjú volnék, eszményekért lángoló es teltre vágó, de tehetetlen, mert ismeretlen, gyámoltalan nő vagyok.

— Nos, miért e bevezetés? méltán kérdezi ön.

Mert 3 év óta özvegy vagyok, azóta én csupán eszem, kezem után élek igaz tisztességben, de telve merész vágyakkal és környezve töméntelen nélkülözéssel. Kérem, segítsen rajtam — ha lehet.

Ebben a vidéki városban 4 számottevő hírlap szívesen közöl tölem cikkeket, a melyeket olyankor írok ha nagy ritkán épen reá érek írni.

De ezek után semmi anyagi anyarapodásra nem számíthatok ezért kérem fogadjon el becses lapjához muakatársnak. Legyen szives az ide zárt cikkekcskét megbirálni, ha jönnek látja közölje és a lapot a melyben talán megjelenék, legyenkegyes számomra elküldeni, mert bizony nincs módomban előfizetni reá s ha kedvező volna válasz, meg sem tudatnám azt.

Én csak tárcacikkeket szoktam írni. életet festeni és a társadalom dolgaival foglalkozni, mert uem vagyok a regényesen élő, regényt olvasó és gyártó, holdvilágon merengő hölgyek osztályába való.

Ismerem az életet sok keserő és bus tapasztalat tanítóly meg rá: sokféle csapás, vagyoni bukás, szellemi veszteségek s bolond jó szívből eredő észleletek tanírnak erre. Most, ez idő szerint varróné vagyok, kesztyű varróné, Oh! de mennyire szeretnék mást, valami egészen más foglalkozást. Dolgozom szívesen akár mennyit, csak ne kellene szüntelen a sziléziai kihérezett munkásnép olesó keztüvarrásának dicső mivoltáról halanou.

E levelet kérem ne dobja el könnyűvel, mert hálás es uem haszontalan lelket nyer meg vele.

Most mar maradok e farsztó irka-firka felolvasásáért lekötölezettje s igaz tisztelője.

H. Margit.

E levél elment és három nap mulva — posta for dultával — jött reá a híres írótol egy sajátkezűleg irt levélben válasz es ugyan ugyan azon postával egy uymotatott címszalagos tiszteletpéldány.

Midőn ezt Margit meglátta, szédülés fogta el alig hitt szemének. Oh! egek — kiálta — talán reám tekintettek! Oly tulvilági öröm, oly szilaj gyönyör még nem fogott el embert, nem borított be agyat mint a minőt az a szegény varrónó akkor érzett.

Az omló könyáradat ez egyszer a legnagyobb boldogsághól eredt. A kis kanapé atólt karja a reá boruló arcól egészen forró es nedves lett. Nem volt kit ölelni ez öröm mámorában, épeu ugy, mint nem volt a munkába es bánatában sem. A kis fiu távölt iskolában tanult.

Es e nagy boldogságot adó levélben ez volt:

Tisztelt asszonyom! Az ön tehetsége meglepett en gem. Stílje egyszerű, nemes nyelve ragyogó szép beosztása születtett írónőre vall mert egyszerűen es világosan írni tudni a legkritkább írói tehetség. Amint láthatja, tárcáját azonnal nyomdába adtam es ezennel tudatom kegyeddel, hogy lapom mindig szívesen tért nyíi érdekes dolgozatainak. Maradok tisztelettel,

N. N.

E perctől kezdő régrégé nem élvezett boldog órák következtek a Margit számára. Ha jött a keztüös inas üzenettel Fekete János gyáros urtól. azt most Margit csak mint egy álomban elmosód kellemetlen érzéssel hallgatta. mert tervezgetett, számítagott, hogyan kellene neki innen menekülni. Ira Budapestre egy tokonának, kiről tudta, hogy némi részvételt gondol néha reá, s kérdezte töle mitéle életmód, a kereset melyik ága volna számára lehetséges ottan? E diplomás világban mihez folyamodhat egy semmi diplomával, még csak tanítónői kiképezéssel sem árva asszony. kiblen nem bizik senki, kinek nincs semmi kézzel fogható seumi szemmel látható okmánya?

— Meg van Margit! írta Szegedi Ferenc. a jó rokon — találtam neked elfogadható megélhetési módot Gyere fel azonnal Budapestre, amint teheted es én addig verbuválok számodra aglegény-barátaim sorából kosztosokat. — Te jól tudsz főzni, kitűnő ételeidre a legkelemesebben emlékezem; fellekcsit ama felséges töltött káposzta emléke az a turós rétes, azok a ropogós malac peccenyék a páratlan barna leves, a pomás libasült, melyeket asztalodnál. kitűnő társaságod környezetében élveztem.

Igen Margit, gyere fel ragyogtasd kedves kellemed sugarát, a mi e-pu-ztult érzésű aglegény társaságunk felé! Nincs pompásabb dolog egy jó ebédnél,

kivált ha azt kedves asszony főzi es tálalja! A általam ajánlott urak mind biztos fizetők s téged megbecsülő dsrék emberek lesznek. Válaszodat várom s ha feljósó lakást keresni tehetségem szerint szolgálatodra leszek mert az neked egyedül igen nagy munka lenn aki Budapestén soha sem lakott, annak elcinte ez a város egy kis tömkelegnek fog feltűni; de én bizom a te kitűnő tapintatodban. — Igy lett belőle Budapesti lakós es adja a jó házikosztot, adja adja adja.

Évek teltek már el a vendégek egymást váltogatják. Kora eggeltől késő délutánig foly a munka. Egy két óra pihenés után kezdődik a barátságos szükkörü vacsorázgatás. Es azután fáradt testel lankadt lélekkel várva — az áldott alvás idejét. Időnként fel-fellobban benne a vágy — írni valami szépet valami jót. Ilyenkor leül Margit s repül kezébe a toll; szemé sugárzik s az ajka mosolyra nyílik. Egy kis rajsoecska megszületik — de félig sikerült csak mert a szem álmosan csukódní kezd, a kéz lomhán lehanyatlik, az elme elhomályosul; a fenn szárnyaló előretörés a nagyra vágyás megtörik a nehéz súlyos életfenntartás — a munka terhe alatt. Es Margit arcz egyre komolyabb azután komorabb lesz setét szemébe szilaj villámok gyűlnek, a szép kis szilaj keserű kifejezést ölt, a büszke természet lassan meghalik az évek es a tompa zokogás terhe alatt.

Pedig új ismerős elölt valóságos irigylet egyén. Mennyiszor hallja, hogy idealison szép dolog, ha egy nő megél önmaga erejéből.

Mily ritka erény ez! kiáltják, mily becsülni való tehetség!

Hiszzen van mindene lakása, ruhája jó kosztja — de még milyen jó kosztja!

Méltan mondják tehát jó barátai: „Kedvesem mit óhajtasz még?”

A szerkesztésért felelős: SZIKES ANTAL.

2694—1891.

Árverési hirdetmény.

A szarvasi kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kra j n e r Béla, Krajner Gábor, Krajner Mihály, Krajner János, Krajner Anna férj. Danszkai Györgyné, Krajner Viktoria férj. Takács Andrásné végrehajtási önkéntes árverési ügyében, a békés-gyulai kir. törvényszek (a szarvasi kir. járásbiróság) területén Szarvas község es határában fekvő a szarvasi 526 sz. tkjvben foglalt Krajner Béla, Gábor, Mihály, János, Krajner Anna férj. Danszkai Györgyné, Krajner Viktoria férj, Takács Andrásné, nevéen álló a szarvasi 526 sz. tkjvben foglalt A I, 1. rsz. a. 924—25 h. r. sz. 380 négyszögöl béltelkes házra 6160 frtban, A I. 2 rsz. a. 11467—1101. h. r. sz. 252 négyszögöl kenderföldre 8 frtban A. † 3 rsz. a. 1467—401. h. r. sz. 220 négyszögöl nyulzugi dinyeföldre 17 frtban, A † 6. rsz. a. 11467—410—a. h. r. sz. 110 négyszögöl nyulzugi dinyeföldre 9 forintban, a szarvasi 4854 sz. tkjvben foglalt fentiek nevéen álló A † 1 rsz. a. 11467—1100 h. r. sz. 252 négyszögöl kenderföldre 8 frtban s így összesen az árverést 6202 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, es hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi december hó 11-ik napján d. e 10 órakor Szarvason a tlkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárarának 10%-át vagyis 620 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított es az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt m. k. igazságügyministeri rendelet 8-šaba kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881: LX t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Szarvason 1891 évi szeptember 7-ik napján. A szarvasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Az általánosan ismer, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósorszesz-készítményem — kelendőségénél fogva sok utánszásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatásban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

Sósorszesz általánosan elismert kitünő házi szer; különösen a bedörzsölés-kenő-gyuro-gyógymódnál (massage) igen jó hatásu. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is a mennyiben a fogak fényét elősegíti a foghust erősíti és a száj tiszta szagtalan izt nyer a nyera a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejmosásra is a hajidegek erősítésére a fejkorpa megakadályozására es annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90 kr., egy kisebb üveg ára 45 kr.,

Brázay Kálmán

Budapest, IV. ker. Múzeumkörút 23 sz.

Kaphatók: Medveczky József, Réthy Sándor, Komlóvszky József, Hajas I., Pohl testvérek és Marsal Soma uraknál.

Konkolyozó (Trieur)	Csöves tengeri daráló.	Kétvasú eke.	Körfűrész.	Szeckavágó.
Szeckavágó.	Cséplőgép.	GRAEPEL HUGÓ GÉPGYÁROS MARSHALL SONS & CO^{LD} LTD VEZÉRÜGYNÖKE		Tisztító rosta.
Lóhera toklászoló.	V., KÜLSŐ YÁCZI-UT 46. BUDAPESTEN V., KÜLSŐ YÁCZI-UT 46. (EZELŐTT BROGLE JÓZSEF-FÉLE GYÁR).		Gőzmozgony.	Gepőla.
Malom.	Ajánl legkifünőbb szerkezetű konkolyválasztókat (Trieur) és gabona tisztító rostakat, ugyszintén legújabb rendszerű sorvetőgépeket, könnyű faju kétvasú ekék, csöves tengeri daralók, kukorica morzsolók, szeckavágók, répvágókat, továbbá lóhera-toklászoló készüléket, bármily gyártmányu cséplőgéphez, valamint örlőmalomok és malomrendezési gépeket, nevezetesen: gabona tisztító- (Eureka), tarárok, malom trieurök, hegerszékék, lisztosztályozó hengerek, felhordók, dara tisztító-gépek és malom vasrészeket; lyukasztott rostalemezek és általában mindennemű gazdasági gépek és eszközöket legolcsóbb áron és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — Árjegyzékek bérmentve káldetnek. —		Répvágó.	Malomtrieur.
Fecskenéző.			Lisztosztályozó henger. Ezzel minden malom felszerelhető bármily erőbajtásra.	Lyukasztott rostalemez.
Fűkaszalógép.	Aratógép.	Szenagyűjtő.	Sorvetőgép.	

SZIKES ANTAL könyvnyomdája

S Z A R V A S O N.

ELVÁLLAL MINDEN A KÖNYVNYOMDÁSZAT KÖRÉBE VÁGÓ MUNKÁKAT, ÚGYMINT
 DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK,
 ELJEGYZÉSI ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK IZLÉSES MEGHIVÓK ÉS TÁNCZRENDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANYOZASSAL
 ÉTLAPOK, VÁROSIÉSKÖZSÉGI HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,
 JEGYZÉKEK CZIM-, ASZTALI- és NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOK stb.

Mindn hazai hirlapra és regényre előfizetés elfogadtatik.